

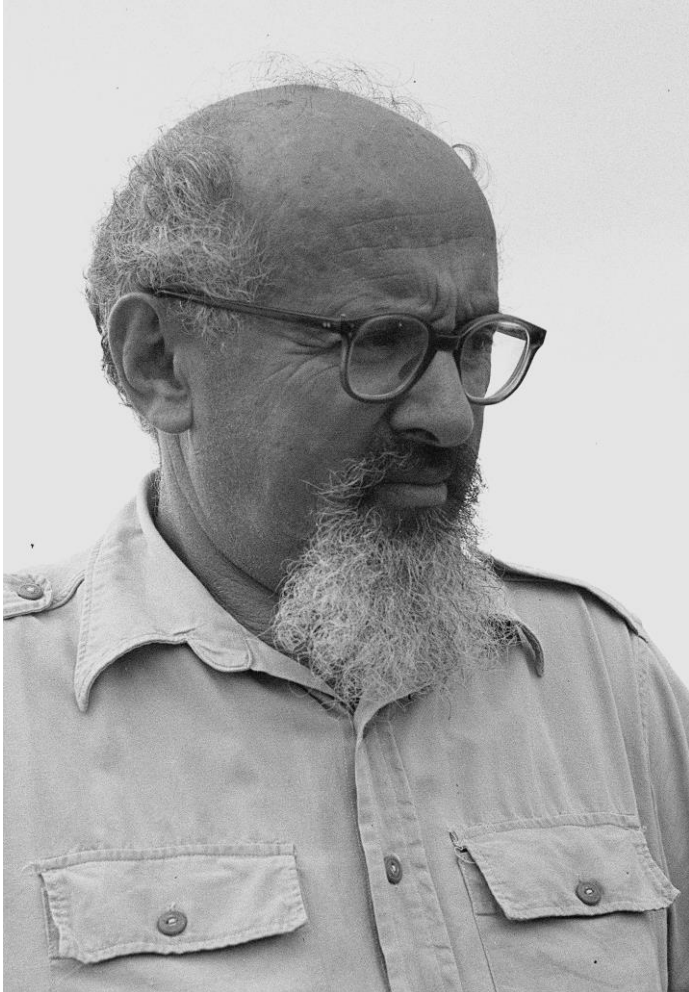

ציר הררי – ציר ערכי

קורס מפקדי גדודים
מהתנ"ך ועד תש"ח
נר ראשון של חנוכה תשפ"א
10.12.20

יצחק שדה

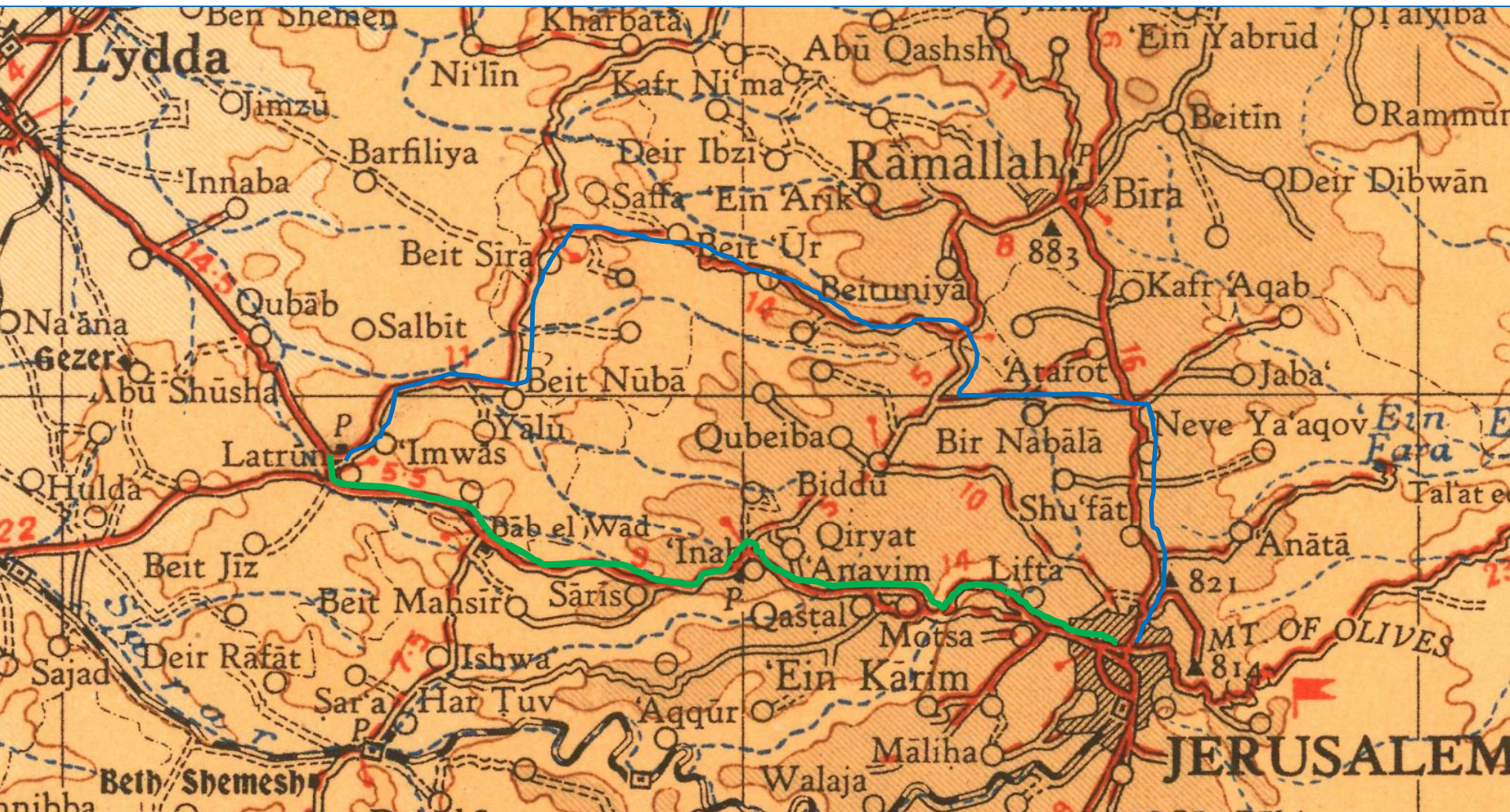

כאן שוטטנו בדרכי הארץ, נשמנו אווירה של מודיעין, ראינו את נוף הגבעות החשופות, טיפסנו על הצוקים, עלינו וירדנו בדרכים ובשבילים שבהם הלכו המקבים. הרוח נתמלאה חיות, לבשה עור, עצמות וגידים. רוח המקבים הפכה לתכסיס המקבי, וידענו איך יכולים מעטים ללחום נגד רבים, איך ידעו מתי מספר להתגבר על מחנות. רוחם הפכה לתכסיס שלנו, אמונתם הפכה נשק. כי צדק מוכרח להתגשם כאן ובשבילנו. ולא חלום על צדק, לא תפיסה מופשטת על מושג הצדק. הצדק צריך כאן להיות ממשי. הוא יצמח כשדות החיטה, השעורה והדגן, בשדות שזורעים אותם בדמעה וקוצרים ברינה ואם יש הכרח משקים אותם גם בדם... לא גיבורים אתם, חברי, ולא בני-ענק, אנשים פשוטים אתם, שקועים בחיי יום-יום, עוסקים באלף עניינים, אבל אליכם עברה ירושת המקבי. גרעיני הזהב.

וטוב לי לראות זאת בנבכי הגוש, באבק חיי יום-יום.

(יצחק שדה- בעת ביקור בגוש עציון)

הדרכים העולות לירושלים ממערב

התקפה בשטח הררי – תו"ל

עקרונות ההתקפה בשטח הררי:

1. מודיעין רצוף ועדכני (מודיעין בכלל והנדסי בפרט).
2. בחירת יעדים (שטחי מפתח לשליטה על צירים וצווארי בקבוק)
3. שליטה על הצירים והנתיבים.
4. מימוש הקרב המשולב (ציוותי כוחות ברמת צק"פ באופן מיטבי לניצול מירב האמצעים. מיצוי החי"ר)
5. הפעלת אש (חיפוי, סיוע, בידוד, השמדה, אבטחת אגפים)
6. בידוד אזור הפעולה.

ויבחר לוסיאס את תלמי בן דורומינס ואת ניקנור ואת גרגיס אנשי חיל מאוהבי המלך: וישלח איתם ארבעים אלף איש ושבעת אלפים פרשים ללכת לארץ יהודה ולהשמיד כדבר המלך: ויסעו עם כל חילם ויבואו ויחנו מול עמאוס בארץ המישור: וישמעו סוחרי הארץ את שמעם ויקחו כסף וזהב רב מאוד וכבלים ויבואו אל המחנה לקחת את בני ישראל לעבדים ויתחברו אליהם חיל אדום וארץ פלישתים: וירא יהודה ואחיו כי רבו הרעות והצבא חונה בגבולם וידעו דברי המלך אשר ציווה לעשות לעם להשחית ולהשמיד: ויאמרו איש אל רעהו נקים הריסות עמנו ונלחמנו בעד עמנו והמקדש: ותקהל העדה להיות נכונים למלחמה ולהתפלל ולבקש חסד ורחמים:

וירושלים שממה כמדבר הייתה לא היה בא ויוצא מבניה והמקדש מרמס ובני נכר בחקרה משכן לגוים ותאסף שמחה מיעקב וישבות חליל וכינור:

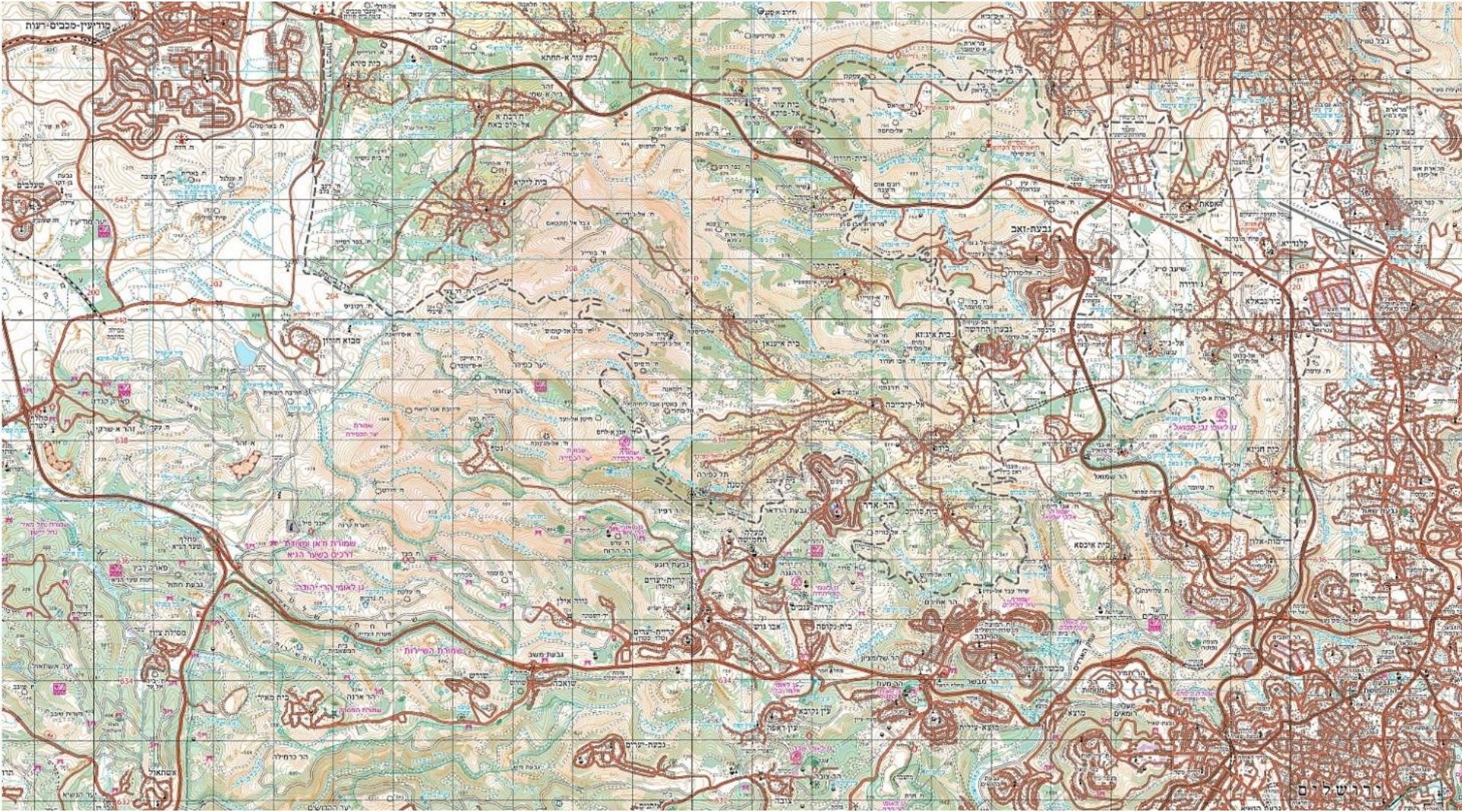
ויאספו ויבואו למצפה מול ירושלים כי מקום תפילה היה במצפה לפנים בישראל: ויצומו ביום ההוא וילבשו שק ואפר על ראשיהם ויקרעו בגדיהם: ויפרשו את ספר התורה מן הספרים אשר בקשו הגוים לחוק עליהם את צלמי אליליהם: ויביאו את בגדי הכהונה ואת הביכורים ואת המעשרות ויעמידו את הנזירים אשר מלאו את הימים: ויקראו בקול אל השמים לאמור מה נעשה לאלה ואנה נוליך אותם: ומקדשך נרמס ונטמא וכוהניך באבל ובשפל: והנה גוים נאספו עלינו להשמידנו אתה ידעת אשר יחשבו עלינו: איך נוכל לעמוד בפניהם אם לא אתה תושיע לנו: ויתקעו בחצוצרות ויקראו בקול גדול: ואחרי כן הקים יהודה ראשי העם שרי אלפים שרי מאות שרי חמישים ושרי עשרות: ויאמר לבוני בתים ולמארשי נשים ולנוטעי כרמים ולרכי הלבב לשוב כל איש לביתו על פי התורה:

ויסע המחנה ויחנו מדרום לעמאוס:

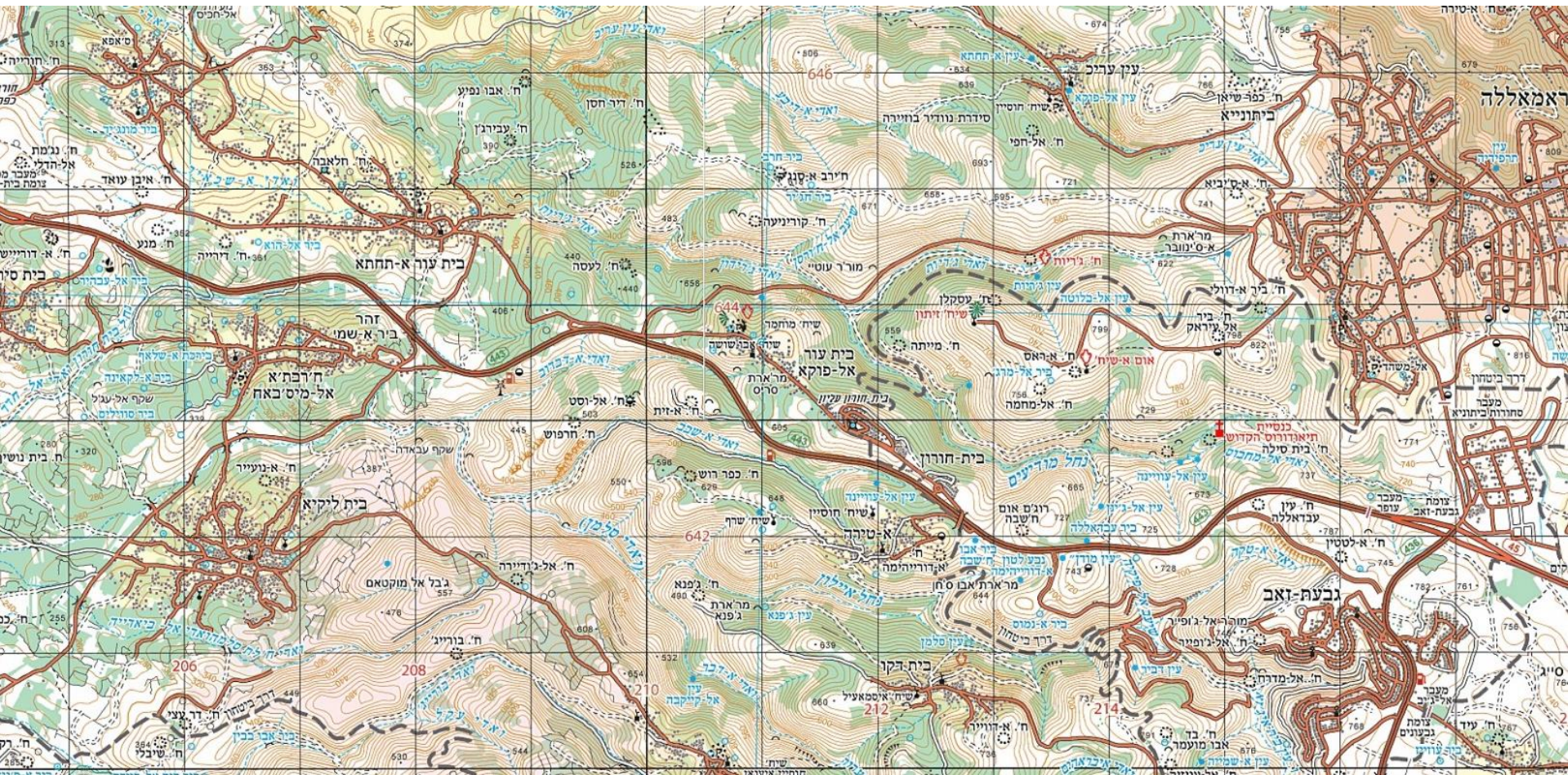
ויאמר יהודה התאזרו והיו לבני חיל והיו נכונים לבוקר להלחם בגוים אשר נאספו עלינו להשמידנו ואת מקדשנו: כי טוב לנו למות במלחמה מראות ברעות עמנו ומקדשנו: וכאשר יהיה הרצון בשמים כן יעשה:

ויקח גרגיאס חמשת אלפים איש ואלף פרשים בחור ויסע המחנה לילה: לנפול על מחנה היהודים ולהכותם פתאום ובני החקרה היו לו למורי דרך: וישמע יהודה ויסע הוא והגיבורים להכות את חיל המלך אשר בעמאוס: עד הצבא מפוזרים היו מחוץ למחנה: ויבוא גרגיאס אל מחנה יהודה לילה ולא מצא איש ויחפש אותם בהרים כי אמר נסים הם ממנו: וכאור הבוקר נראה יהודה בשפלה בשלושת אלפי איש אך מגינים וחרבות לא היו להם כאשר חפצו: וייראו מחנה הגוים חזק ומבוצר ופרשים סובבים אותו והם מלומדי מלחמה: ויאמר יהודה לאנשים אשר אתו אל תראו מהמונם ומעברתם אל תפחדו: זכרו איך נושעו אבותינו בים סוף כאשר רדף אחריהם פרעה בחיל: ועתה נקרא לשמים אם יחפץ בנו ויזכור ברית אבות והשמיד את המחנה הזו מפנינו היום: וידעו כל הגוים כי יש פודה ומציל לישראל: וישאו הנכרים את עיניהם ויראו אותם באים מנגד: ויצאו מן המחנה למלחמה ויתקעו אשר עם יהודה: ויתגרו ויגפו את הגוים וינוסו אל הבקעה: והמאסף כולו נפל בחרב וירדפו אחריהם עד גזר ועד שדות אדום ואשדוד ויבנה ויפלו מהם כשלושת אלפים איש: וישב יהודה והחיל מרדוף אחריהם: ויאמר לעם אל תחמדו את השלל כי מלחמה נגדנו: וגרגיאס והחיל בהר קרוב לנו ואתה עמדו בפני אויבינו והלחמו אותם ואחרי כן תקחו שלל קוממיות: עד יהודה מדבר אלה וירא חלק נשקף מן ההר: וירא כי נגפו ושורפים את המחנה כי העשן הנראה גילה את אשר נהיה: וכאשר ראו את אלה ויבהלו מאוד: וכאשר ראו את המחנה יהודה בעמק נכון לקרב ויברחו כולם אל ארץ פלישתים: ויהודה שב לבוז את המחנה ויקח זהב רב וכסף ותכלת וארגמן ים ורכוש גדול: ובשובם שרו והללו לשמים כי טוב כי לעולם חסדו: ותהי תשועה גדולה בישראל ביום ההוא:

מעלה בית חורון – מפה מרחבית

מעלה בית חורון מפה ממוקדת

בית חורון תחתון

בית חורון עליון

סנהדרין לב' ע"ב

שני גמלים שהיו עולים במעלות בית חורון ופגעו זה בזה, עם עלו שניהן- שניהן נופלים, בזה אחר זה שניהן עולין.

יהודה המקבי - קרב 2

(שנת 166 לפנה"ס)

חשמונאים א', ג', יג'-כד'

וישמע סירון שר צבא ארם כי אסף יהודה אספה וקהל נאמנים אתו ויוצאים למלחמה. ויאמר אעשה לי שם ונכבדתי במלכות ונלחמתי את יהודה ואת אשר עמו ועם הבוזים את דבר המלך. ויוסף לעלות ויעל אתו מחנה חטאים כבד לעזור לו לעשות נקמה בבני ישראל. ויגיע עד מעלה בית חורון ויצא יהודה לקראתו במתי מעט. וכראותם את המחנה הבא לקראתם אמרו ליהודה איך נוכל אנחנו המעטים להלחם עם ההמון החזק הזה ואנחנו עייפנו לא אכלנו היום. ויאמר יהודה נקל כי יסגרו רבים בידי מעטים ואין מעצור לפני שמים להושיע ברבים או במעטים. כי לא ברב חיל נצחון המלחמה ומן השמים הגבורה. הם באים אלינו ברוב גאווה ופשע להשמיד אותנו ואת נשינו ואת בנינו ולבוז אותנו. ואנחנו נלחמים על נפשותינו ועל תורתנו. והוא יגוף אותם לפנינו ואתם אל תיראו מפניהם. וכאשר כילה לדבר נפל עליהם פתאום וינגף סירון ומחנהו לפניו. וירדפום במורד בית חורון עד הבקעה ויפלו מהם כשמונה מאות איש והנשארים ברחו לארץ פלישתים.

מעלה בית חורון בתנ"ך

יהושע פרק י

(א) ויהי כשמע אדני-צדק מלך ירושלים כי-לכד יהושע את-העי ויחרימה כאשר עשה ליריחו ולמלכה כן-עשה לעי ולמלכה וכי השלימו ישבי גבעון את-ישראל ויהיו בקרבם: (ב) וייראו מאד כי עיר גדולה גבעון כאחת ערי הממלכה וכי היא גדולה מן-העי וכל-אנשיה גברים: (ג) וישלח אדני-צדק מלך ירושלים אל-הוהם מלך-חברון ואל-פראם מלך-ירמות ואל-יפיע מלך-לכיש ואל-דביר מלך-עגלון לאמר: (ד) עלו-אלי ועזרני ונכה את-גבעון כי-השלימה את-יהושע ואת-בני ישראל: (ה) ויאספו ויעלו חמשת מלכי האמרי מלך ירושלים מלך-חברון מלך-ירמות מלך-לכיש מלך-עגלון הם וכל-מחניהם ויחנו על-גבעון וילחמו עליה:

(ו) וישלחו אנשי גבעון אל-יהושע אל-המחנה הגלגלה לאמר אל-תרף ידיך מעבדיך עלה אלינו מהרה והושיעה לנו ועזרנו כי נקבצו אלינו כל-מלכי האמרי ישבי ההר:

(ז) ויעל יהושע מן-הגלגל הוא וכל-עם המלחמה עמו וכל גבורי החיל: (ח) ויאמר יקוק אל-יהושע אל-תירא מהם כי בידך נתתים לא-יעמד איש מהם בפניך: (ט) ויבא אליהם יהושע פתאם כל-הלילה עלה מן-הגלגל: (י) ויהמם יקוק לפני ישראל ויכם מכה-גדולה בגבעון וירדפם דרך מעלה בית-חורן ויכם עד-עזקה ועד-מקדה: (יא) ויהי בנסם מפני ישראל הם במורד בית-חורן ויקוק השליך עליהם אבנים גדלות מן-השמים עד-עזקה וימתו רבים אשר-מתו באבני הברד מאשר הרגו בני ישראל בחרב:

(יב) אז ידבר יהושע ליקוק ביום תת יקוק את-האמרי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון: (יג) וידם השמש וירח עמד עד-יקם גוי איביו הלא-היא כתובה על-ספר הישר ויעמד השמש בחצי השמים ולא-אץ לבוא פיוס תמים: (יד) ולא היה פיוס ההוא לפניו ואחריו לשמע יקוק בקול איש כי יקוק נלחם לישראל:

שמואל א פרק יד

(א) וַיְהִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־הַנָּעַר נָשָׂא כְלָיו לָכֵה וְנִעְבְּרָה אֶל־מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַלַּז וְלֹאֲבִיו לֹא הִגִּיד: (ב) וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בְּקִצֵּה הַגְּבֻעָה תַּחַת הַרְמוֹן אֲשֶׁר בַּמִּגְרֹן וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ כָּשָׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ: (ג) וְאַחִיהַּ בֶּן־אַחֲטוֹב אַחִי אֵיכָבוֹד בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־עֲלִי כֹהֵן יִקְוֶה בְּשָׁלוֹ נָשָׂא אֶפֶוד וְהָעָם לֹא יָדַע כִּי הֵלֵךְ יוֹנָתָן: (ד) וּבֵין הַמֵּעֲבָרוֹת אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעֲבֹר עַל־מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים שָׁן־הַסֹּלֶע מֵהָעֵבֶר מִזֶּה וְשָׁן־הַסֹּלֶע מֵהָעֵבֶר מִזֶּה וְשֵׁם הָאֶחָד בּוֹצֵץ וְשֵׁם הָאֶחָד סִנְהַ: (ה) הַשָּׁן הָאֶחָד מְצוּק מְצָפוֹן מִן־מִכְמֶשׁ וְהָאֶחָד מְנַגֵּב מִן־גִּבְעָה: (ו) וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל־הַנָּעַר נָשָׂא כְלָיו לָכֵה וְנִעְבְּרָה אֶל־מִצֵּב הָעֵרְלִים הָאֵלֶּה אוֹלֵי יַעֲשֶׂה יִקְוֶה לָנוּ כִּי אִין לִיקְוֶה מֵעֲצוֹר לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב אוֹ בְּמַעֲט: (ז) וַיֹּאמֶר לוֹ נָשָׂא כְלָיו עֲשֶׂה כָל־אֲשֶׁר בְּלִבְבְּךָ נָטָה לָךְ הֲנִי עִמָּךְ כָּל־בְּרָךְ: ...

(כ) וַיִּזְעַק שָׁאוּל וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־הַמְּלַחְמָה וְהִנֵּה הֵיטָה חָרַב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ מִהוֹמָה גְּדוֹלָה מְאֹד: (כא) וְהָעֵבֶרִים הָיוּ לְפִלְשְׁתִּים כְּאֶתְמוֹל שְׁלֹשׁוֹם אֲשֶׁר עָלוּ עִמָּם בַּמַּחְנֶה סָבִיב וְגַם־הֵמָּה לְהִיזוֹת עִם־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עִם־שָׁאוּל וַיִּוֹנָתָן: (כב) וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַבְּאִים בְּהַר־אֶפְרַיִם שָׁמְעוּ כִּי־נָסוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּדְבְּקוּ גַם־הֵמָּה אַחֲרֵיהֶם בַּמְּלַחְמָה: (כג) וַיֹּשַׁע יִקְוֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל וְהַמְּלַחְמָה עָבְרָה אֶת־בַּיִת אֹוֹן: ...

(לא) וַיִּכּוּ בַּיּוֹם הַהוּא בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמֶשׁ אֵילָנָה וַיַּעַף הָעָם מְאֹד:

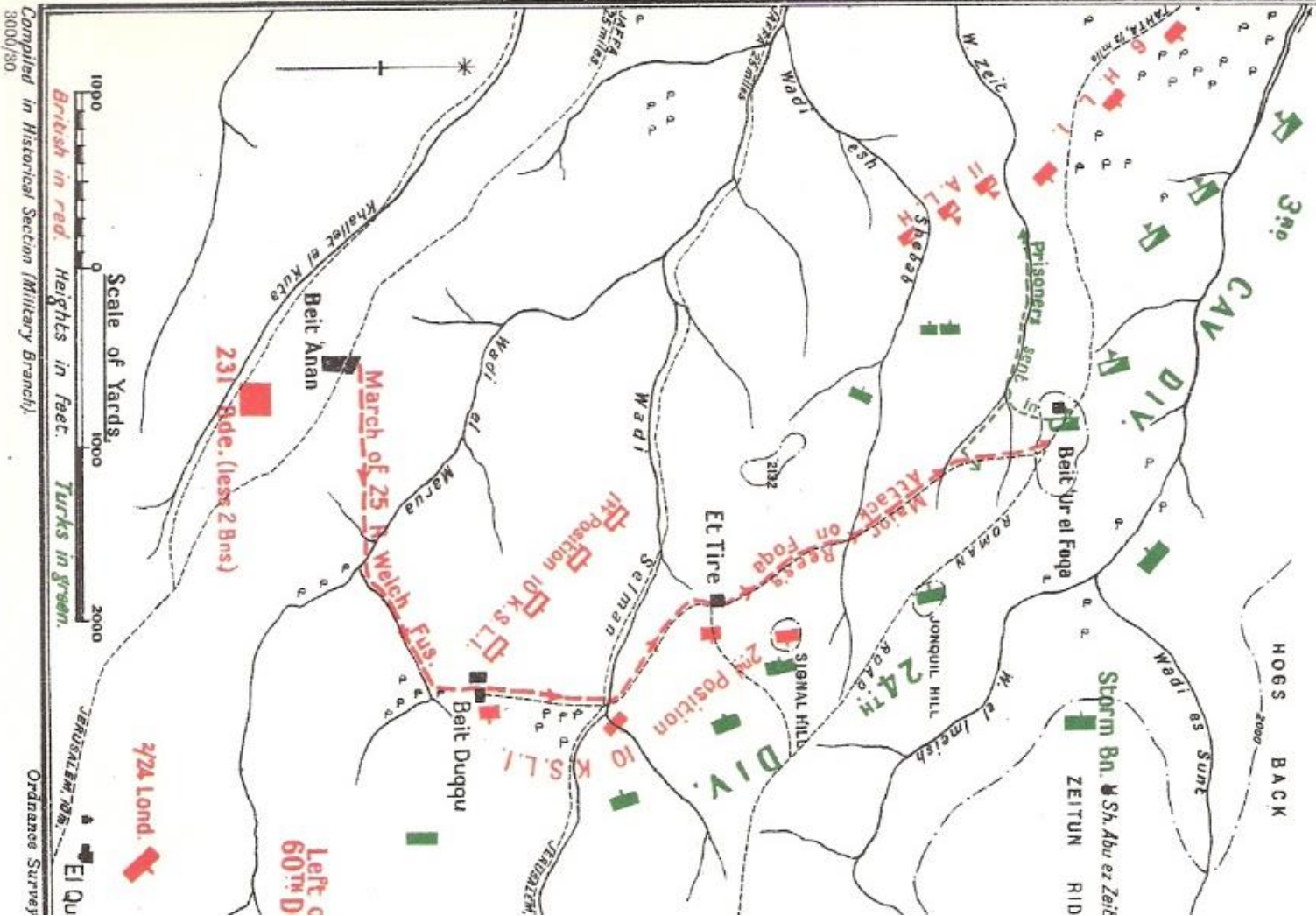
שמואל ב פרק ה

(כב) וַיִּסְפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלוֹת וַיִּנְטְשׁוּ בַעֲמֶק רְפָאִים: (כג) וַיִּשְׁאַל דָּוִד בִּיקְוֶה וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲלֶה הַסֵּב אַחֲרֵיהֶם וּבֹאתָ לָהֶם מִמּוֹל בְּכָאִים: (כד) וַיְהִי בִשְׁמֵעַךְ כְּשִׁמְעָךְ אֶת־קוֹל צְעָדָהּ בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אִז תַּחַרֵץ כִּי אִז יֵצֵא יִקְוֶה לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת בַּמַּחְנֶה פְּלִשְׁתִּים: (כה) וַיַּעַשׂ דָּוִד כֵּן כְּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יִקְוֶה וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִגְּבֻעַ עַד־בְּאֶרֶץ גִּזְרִי:

קרב 29-30/11/1917

Sketch 1/.

Attack on
BEIT 'UR EL FOQA
 by "D" Company, 25th Royal Welch Fusiliers,
 29th-30th Nov., 1917.

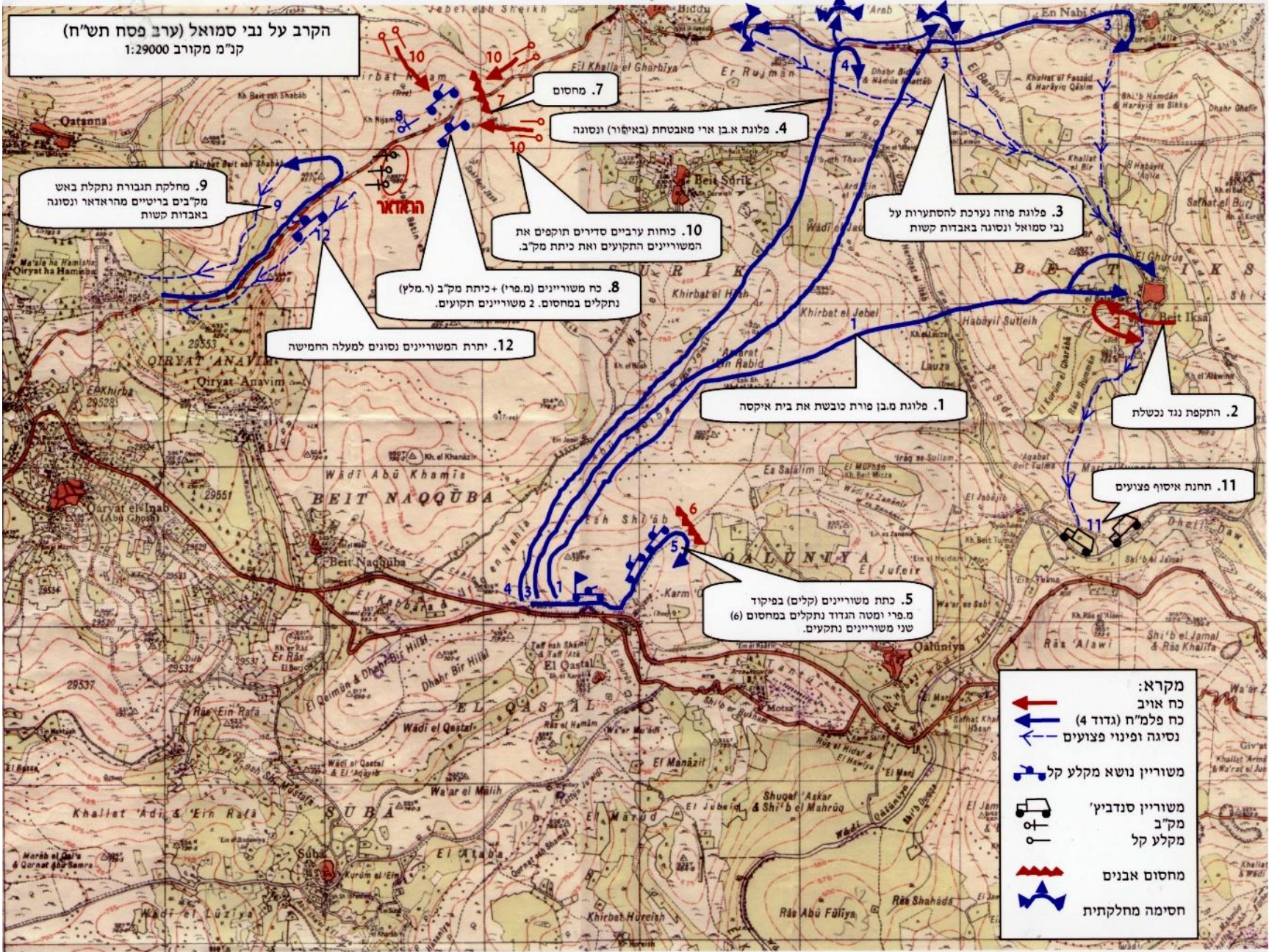
- "ראש הממשלה הגיש לאלנבי את ספרו של הכומר ג'ורג' אדם סמית, 'ההיסטוריה הגיאוגרפית של ארץ הקודש' (1894). הוא טען כי הספר: "הינו מדריך טוב יותר למפקד הצבאי שתפקידו ומטרתו להגיע לירושלים, מכל תסקיר שניתן למצוא בגומחות של משרד המלחמה".
(הלחימה על ארץ ישראל 1917, ג'ון ד' גריינג'ר, עמ' 112)

• תיאור של לוחם בריטי

- "הנסיגה וההתארגנות בעמדה החדשה הוקלו ע"י תופעה מסקרנת, מרשימה במיקום היסטורי זה. למעשה לא הייתה כלל חשיכה בלילה ההוא. האבנים זהרו באדום-אש באורה של השמש השוקעת, אולם הטיילו צללים עמוקים באותו צד עצמו מהירח הזורח. מנורות האיתות של הבריגאדה ה-22 נהרסו באש אריטלרית, אולם היאומנרי של מזרח-רידינג שמרו על קשר עם מפקדת הבריגאדה באמצעות הליו על ירח. נראה היה כי שוב השמש עמדה בעמק איילון"
- (ארץ ישראל 1917 – קרבות מלחמת העולם הראשונה בארץ ישראל)

נבי סמואל - המצפה

הכומר ג' ארנסט רייט, מכתבים מארץ הקודש 1918:
"כאשר אתה עומד על גג אחד הבתים בכפר, המקובצים בצפיפות סביב הפסגה, ומביט מעבר להרים לכיוון דרום-מערב, אתה יכול להבחין בארץ פלישתים המשתרעת מתחתיתך, ואת הים... בצפון אתה יכול לראות את הרי עיבל וגריזים (כ-48 ק"מ מכאן)... ושוב בדרום את ההרים החשופים של חברון... ובמזרח אינך יכול להתעלם מהרי מואב. ההר כה בולט וכה מרכזי, והנוף הנשקף ממנו כה מקיף, מסביר באופן טבעי מדוע הוא נקרא בתנ"ך 'מצפה'. לכן, במהלך ההיסטוריה היה צורך חיוני לכבוש אותו..."
(בתוך: הלחימה על ארץ ישראל 1917, ג'ון ג' גריינג'ר, מערכות, עמ' 219)

הקרב על נבי סמואל (ערב פסח תש"ח)
קנ"מ מקורב 1:290000

7. מחסום

4. פלוגת א.ב.ן ארי מאבטחת (באיזור) ונסונה

3. פלוגת מזה נערכת להסערות על נבי סמואל ונסונה באבדות קשות

10. כוחות ערביים שדירים תוקפים את המשוויינים התקועים ואת כיתת מק"ב.

8. כח משוויינים (מפרי) - כיתת מק"ב (ר.מלך) נתקלים במחסום 2 משוויינים תקועים.

12. יתרת המשוויינים נסוגים למעלה החמישה

9. מחלקת חגבורת נתקלת באש מק"בים ברייטיים מהראדאר ונסונה באבדות קשות

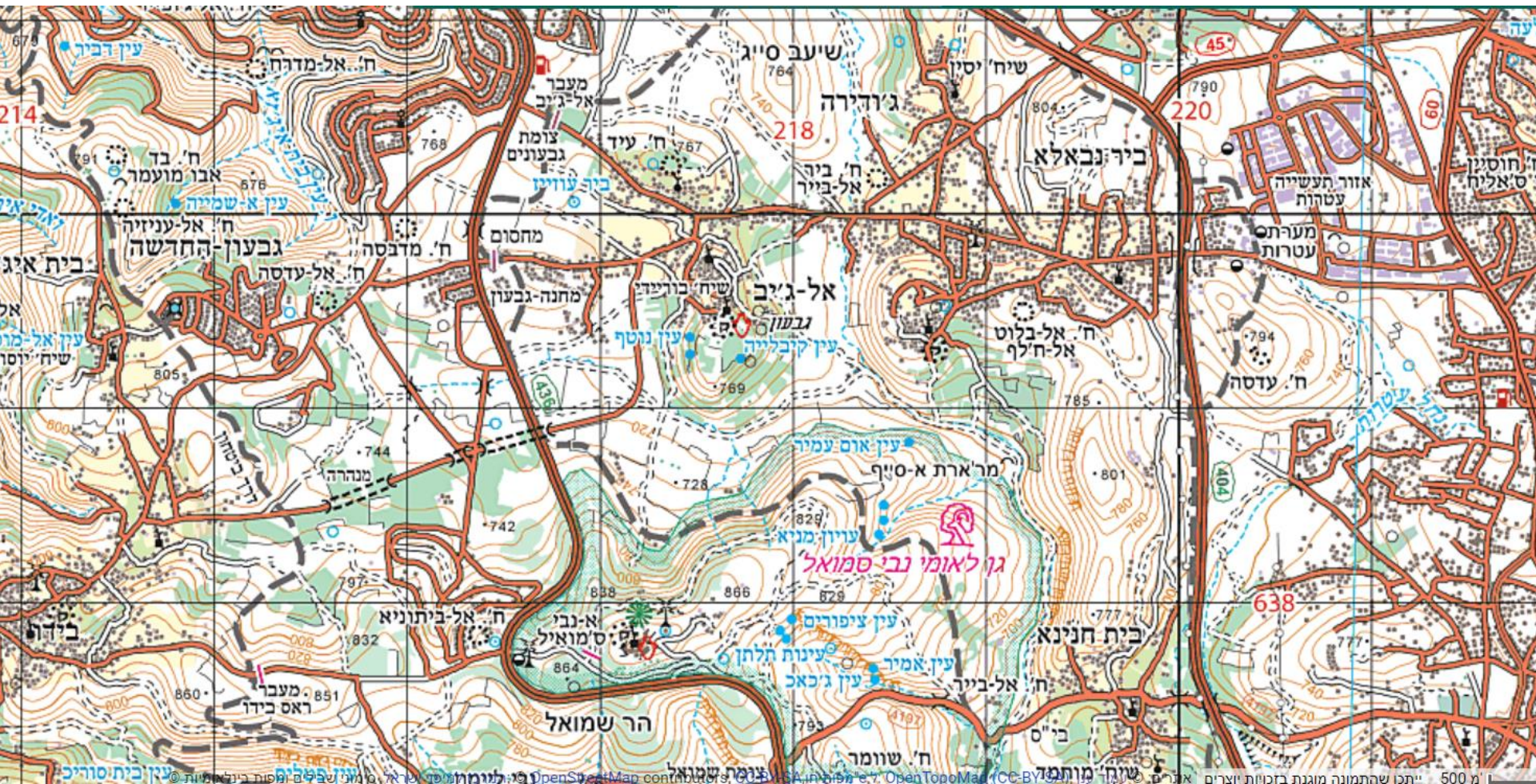
1. פלוגת מבן מורת כובשת את בית איקסה

2. התקפת נגד נכשלת

11. תחנת איסוף פצועים

5. כתת משוויינים (קלים) במקוד מפרי ומטה תגוד נתקלים במחסום (6) שני משוויינים נתקעים.

- מקרא:
- ← כח אויב
 - ← כח פלמ"ח (גודד 4)
 - ← נסיגה ופינוי פצועים
 - משוויין נושא מקלע קל
 - משוויין סנדביץ'
 - מק"ב
 - מקלע קל
 - מחסום אבנים
 - חסימה מחלקתית

יהודה המקבי – קרב 7

(שנת 161 לפנה"ס)

חשמונאים א', ז', לט'-מט'

נקנור יצא מירושלים שם את מחנהו בבית חורון ויבוא לקראתו צבא סוריה. יהודה שם את מחנהו בחדשה עם שלושת אלפי איש ויתפלל... בשלושה עשר לחודש אדר החלו המחנות להלחם. מחנה ניקנור ניגף ויפול הוא ראשון במלחמה. וכראות מחנו כי נפל ניקנור וישליכו את נשקם וינוסו, וירדפו אחריהם דרך יום מחדשה בואכה גזר ויריעו בחצוצרות התרועה... ואת ראש ניקנור כרתו ואת ידו הימנית אשר נטה בגאווה ויתלום מול ירושלים....

המרד הגדול ברומאים

(שנת 66 לספירה)

מלחמות היהודים ספר שני פרק יט, ח

וכדי להחיש את המנוסה נתן (קסטיוס גאלוס) הוראות לסלק מה שמעכב את הצבא. וכך הרגו את הפרדות ואת החמורים וכן שאר בהמות המשא, חוץ מאותם שנשאו את אבני הבליסטראות ואת המכונות, הן מפני שהיו צריכים להם, והן מפני החשש שמא יפלו בידי היהודים והללו יפעילו אותם נגדם. קסטיוס הוביל את חילו במורד בית חורון. וכאן במישור הפתוח הציקו אותו היהודים פחות. אבל מיד כשבאו למעברים צרים והתחילו יורדים, עברה אותם מחלקה אחת של האויב וסתמה את מוצאם, ומחלקה אחרת ניסתה להניס את המאסף לתוך הבקעה, ואילו הכוח הראשי התייצב בעמדות הגבוהות סביב החלק הצר ביותר של הדרך, והמטירו אבני בליסטראות על מערכם. ואם לחיל הרגלי היה קשה להתגונן כאן, הרי חיל הפרשים היה שרוי בסכנה הרבה יותר גדולה, כי אי אפשר היה להתקדם בסדר במורד הדרך תחת ברד של אבני הקלע, לא היתה כל אפשרות להסתער עם הסוסים כלפי העמדות הגבוהות. בכל צד היו תהומות ובקעות שלשם גלשו ואבדו. ולא היה מקום למנוסה ולא אמצעים נוחים להגנה. באזלת ידם השמיעו החיילים גניחות ויללות של יאוש, ונענו בצעקות הקרב, וכן בתרועת שמחה וחמת-נקם של היהודים... מן הרומאים נהרגו 5300 מחיל הרגלים ו-480 מן הפרשים. פעולה זאת נעשתה ביום השמיני לחודש דיוס (חשוון) בשנה ה-י"ב למלכות נירון (66 לספירה).

מנהיגות

שמואל א פרק ז:

(טו) וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי חַיָּיו: (טז) וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית־אֵל וְהִגְלִיגַל וְהִמְצִיפָה וְשָׁפֵט אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה: (יז) וַתִּשְׁבְּתוּ הָרַמְתָּה כִּי־שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם שָׁפֵט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיְבַן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיְקוֹק:

שמואל א פרק יב:

(ב) וַעֲתָה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וְאֲנִי זָקֵנְתִי וְשִׁבְתִּי וּבְנֵי הַנֶּחֱם אֲתִכֶּם וְאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵיכֶם מִנְעָרֵי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: (ג) הֲנִנִי עֲנוּ בִי נֶגֶד יְקוֹק וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת־שׁוֹר מִי לַקַּחְתִּי וְחִמּוֹר מִי לַקַּחְתִּי וְאֶת־מִי עֲשִׂיתִי אֶת־מִי רְצוֹתִי וּמִי־דִמִּי לַקַּחְתִּי כִּכָּר וְאֵעֲלִים עֵינַי בּוֹ וְאֲשִׁיב לָכֶם: (ד) וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשִׂיתָנוּ וְלֹא רְצוֹתָנוּ וְלֹא־לַקַּחְתָּ מִי־אִישׁ מְאוּמָה: (ה) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עַד יְקוֹק בְּכֶם וְעַד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצַאתֶם בְּיָדִי מְאוּמָה וַיֹּאמֶר עַד:

(ו) וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם יְקוֹק אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: (ז) וַעֲתָה הִתְיַצְבוּ וְאֲשַׁפְטָה אֲתֶכֶם לִפְנֵי יְקוֹק אֶת כָּל־צְדָקוֹת יְקוֹק אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲתֶכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם: (ח) כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּזְעַקוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־יְקוֹק וַיִּשְׁלַח יְקוֹק אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַיִּשְׁבוּם בְּמִקְוֹם הַזֶּה: (ט) וַיִּשְׁכַּחוּ אֶת־יְקוֹק אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכְּרוּ אֶתְּכֶם בְּיַד סִיסְרָא שֶׁר־צָבָא חָצוֹר וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלְחַמוּ בָּם: (י) וַיִּזְעַקוּ אֶל־יְקוֹק וַיֹּאמֶר וַיֹּאמְרוּ חֲטָאנוּ כִּי עֲזַבְנוּ אֶת־יְקוֹק וְנַעֲבַד אֶת־הַבְּעֲלִים וְאֶת־הָעֲשֻׁתֹת וְעַתָּה הִצִּילָנוּ מִיַּד אֵיבֵינוּ וְנַעֲבֹדָךְ: (יא) וַיִּשְׁלַח יְקוֹק אֶת־יִרְבֵּעֵל וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיִּצַּל אֶתְכֶם מִיַּד אֵיבֵיכֶם מִסְּבִיב וַתִּשְׁבוּ בְּטַח:

בבלי ראש השנה כה' ע"ב:

שקל הכתוב שלושה קלי עולם כשלושה חמורי עולם, לומר לך: ירובעל בדורו – כמשה בדורו, בדן בדורו – כאהרון בדורו, יפתח בדורו - כשמואל בדורו. ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנס על הציבור – הרי הוא כאביר שבאבירים.

"אדוני היושב-ראש,

חברי הכנסת,

בסיפוק, בגאווה, בשמחה, מניחה היום ממשלת ישראל על שולחן הכנסת את חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה ההאשמית הירדנית. מחר, בשעות הצהריים, יחתם חוזה השלום במעבר ערבה ליד אילת. מחר בצהריים יבוא הקץ לעשרות שנים של איבה, מלחמות ושפיכות-דמים. הגיעה עת שלום.

חברי הכנסת,

משך שנות דור חיינו אל מול הכוונות של רובי הצלפים ומול חרכי הירי הירדניים: אזרחים נורו למוות, חיילי צה"ל נפלו בפעולות תגמול וביטחון שוטף, במלחמות. משך שנים ארוכות חיינו בצלן של מלים אחרות: מוסטפא סמואלי, מסתננים, שער מנדלבאום, "הקו העירוני", מלון פאסט, השיירות הדו-שבועיות להר הצופים, האוניברסיטה, בתי פאג"י, אב-טור, "המשוגע התורן", ארכיאולוגים ירויים ברמת-רחל, מוות במבואות ביתר, בתוכנו עדיין רבים שנוצרים את זיכרונות לילות קיביה ונחאלין, חוסאן וקלקיליה, ערנדאל ודווימה. מיטב חיילינו שילמו בדמם..."

מסתננים רצחו שני שומרים בפרוודור ירושלים

הנרצחים לא הספיקו כפי הנראה להפיל את נשקם והרצחנים סדדו את רובי השומרים ונמלטו. במקום הרצח נמצאו התרמילים הרוקים ומחסנית ריקה אך היא של מקלע "סומיגן". המשטרה שהועקה לנוקם הגיעה בליוויית כלבי גיכוס, שגילו את עקב תיהם של 3 אנשים אשר הולכנו לעבר הקוים.

השומר אליהו אבה, בן 40, בעל ליצה ואב ל-5 ילדים, נפגע מ-7 כדורים שפלחו את ראשו וחזהו והמיתוהו במקום. גופתו הועברה לבית החולים הרמטלי אביהילי. המנוח עלה מעיר

אלמונים מספר בהמלסם מתחום הכפר. השומר ירה אחרי הבורחים כ-30 יריות אך מסתבר שלא פגע בהם. משהתקרב למקום ממנו נשמעו היריות, גילה את שני חבריו מוטלים הרוגים בתוך שלו ליות דם גדולות. הוברר כי השניים היו בדרכם חזרה לבתיהם עם סיום משמרתם ובהתקרבם לאחר מגדרות האבנים במורדות ההרים, הגיעו מאחוריהם הרוצחים וממרחק של מטר לערך ירו בהם 36 יריות ממקלעים מסוג "סומיגן".

שני שומרי לילה באחד הכפר שבים בפרוודור ירושלים נרצחו או ליום א' באופן נתעב על ידי מסתננים; שפגעו בהם כנשק אוטומאטי בקורס. מש-מירתם ושדדו את נשקם.

הוגשה תלונה לועדת שביתת הנשק הישראלית ירדנית.

בשעה 2 לאחר הצות שמע אחד מ-שומרי הכפר זכאי החמים, עשרות יריות שנוצר מנשק אוטומאטי, והבחין ב-

אנחנו אבות...

אכן זה אנחנו אבות – לבנים,
שפצעם לא יגליד וצערם הוא כים:
לאחר קץ גלות בת אלפי השנים –
המאושרים באבות ואומללים
בכולם...

(מתוך: לבבות דובבים – אבות על בנים
שנפלו, ראובן אבינועם, הוצאת
מערכות, 1957)

אנחנו אבות לבנים יקירים,
שקפצו ראשונים למערכת הדם:
שנתנו חייהם רעננים צעירים,
על מזבח הגאולה – כליל קודש.

אנחנו אבות לניני מקבים
שיצאו לסיים קרב יוון בתש"ח:
שלחמו ככפירים מעטים מול רבים,
תחת דגל צבאנו – צה"ל ופלמ"ח.

אנחנו אבות לבנים גיבורים,
משחררי המולדת בזרועם וחילים:
אנחנו אבות לקדושים וטהורים,
מחדשי המדינה מעתה לעולם.